

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH**

HUỲNH THỊ HƯƠNG THẢO

**NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG CỦA
DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ
ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Tp. Hồ Chí Minh, tháng 6 năm 2016

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH**

HUỲNH THỊ HƯƠNG THẢO

**NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG CỦA
DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ
ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng

Mã số: 62340201

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Trần Huy Hoàng

Tp. Hồ Chí Minh, tháng 6 năm 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu do chính tôi thực hiện. Các số liệu khảo sát và thống kê là hoàn toàn xác thực. Các kết quả nghiên cứu trong luận án là trung thực và chưa được công bố ở bất kỳ nghiên cứu nào khác. Tất cả những phần kế thừa cũng như tham khảo đều được tác giả trích dẫn nguồn một cách đầy đủ và ghi nguồn cụ thể trong danh mục các tài liệu tham khảo.

Tác giả

Huỳnh Thị Hương Thảo

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn quý thầy cô Khoa Ngân hàng – Đại học kinh tế TP.HCM nói riêng và quý thầy cô ở trường Đại học Kinh tế TP. HCM nói chung, nơi tôi học tập và nghiên cứu đã giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt khóa học này.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy hướng dẫn khoa học PGS.TS Trần Huy Hoàng, người đã định hướng khoa học, hướng dẫn, chỉ bảo, động viên và hỗ trợ tôi hoàn thành luận án này.

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành đến cơ quan, đồng nghiệp, bạn bè và gia đình đã tạo điều kiện về thời gian và đóng góp ý kiến quý báu giúp tôi hoàn thành nhiệm vụ nghiên cứu của mình.

TPHCM, ngày 26 tháng 6 năm 2016

Tác giả

Huỳnh Thị Hương Thảo

MỤC LỤC

Tiêu đề	
Trang phụ bìa	
Lời cam đoan	
Mục lục	
Danh mục các từ viết tắt	
Danh mục bảng biểu	
Danh mục hình vẽ	
Danh mục phụ lục	
	Trang
LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Lý do nghiên cứu của luận án	1
2. Mục tiêu và câu hỏi nghiên cứu của luận án	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Phương pháp nghiên cứu	4
5. Kết cấu của đề tài	6
6. Ý nghĩa thực tiễn của đề tài	6
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN LÝ THUYẾT VÀ NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM VỀ DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ VÀ HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	
1.1. Dịch vụ ngân hàng quốc tế của NHTM	8
1.1.1. Khái niệm dịch vụ ngân hàng quốc tế.....	8
1.1.2. Vai trò của dịch vụ ngân hàng quốc tế	11
1.1.3. Các dịch vụ ngân hàng quốc tế của NHTM	12
1.1.3.1. Dịch vụ kinh doanh ngoại tệ	12
1.1.3.2. Dịch vụ thanh toán quốc tế	13
1.1.3.3. Cho vay ngoại tệ.....	13
1.1.3.4. Dịch vụ thanh toán thẻ quốc tế	14
1.1.3.5. Dịch vụ ngân hàng đại lý	14

1.2. Hiệu quả hoạt động của NHTM	15
1.2.1. Khái niệm hiệu quả hoạt động của NHTM	15
1.2.2. Các phương pháp đánh giá hiệu quả hoạt động của NHTM	15
1.2.2.1. Phương pháp sử dụng các chỉ số tài chính	15
1.2.2.2. Phương pháp phân tích hiệu quả biên	17
1.3. Mối liên hệ giữa dịch vụ ngân hàng quốc tế và hiệu quả hoạt động của NH ...	21
1.4. Tình hình nghiên cứu trong nước và ngoài nước về hiệu quả hoạt động và dịch vụ ngân hàng quốc tế, khoảng trống trong nghiên cứu tại Việt Nam	25
1.4.1. Các nghiên cứu công bố ở trong nước	25
1.4.2. Các nghiên cứu định lượng công bố ở các nước khác	33
1.4.3. Một số vấn đề còn tồn tại trong các nghiên cứu	36
Kết luận chương 1	38
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG VÀ DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM	
2.1. Hoạt động kinh doanh của các NHTMVN	39
2.1.1. Mạng lưới hoạt động của các NHTMVN	39
2.1.2. Năng lực tài chính	40
2.1.3. Năng lực công nghệ	44
2.1.4. Nguồn nhân lực	44
2.1.5. Một số hoạt động kinh doanh chính của các NHTMVN	45
2.1.5.1. Dịch vụ huy động vốn	45
2.1.5.2. Dịch vụ cấp tín dụng	47
2.1.5.3. Dịch vụ thanh toán	48
2.2. Hiệu quả hoạt động của các NHTMVN	49
2.2.1. Quy mô tài sản, vốn chủ sở hữu và thu nhập của các NHTMVN	49
2.2.2. Khả năng sinh lời của các NHTMVN	52
2.3. Thực trạng dịch vụ ngân hàng quốc tế của các NHTMVN	53
2.3.1. Cơ sở pháp lý dịch vụ ngân hàng quốc tế tại Việt Nam	53
2.3.2. Một số dịch vụ ngân hàng quốc tế chủ yếu của các NHTMVN	56

2.3.2.1. Dịch vụ kinh doanh ngoại tệ	56
2.3.2.2. Dịch vụ thanh toán quốc tế	58
2.3.2.3. Dịch vụ bao thanh toán	61
2.3.2.4. Dịch vụ ngân hàng đại lý	63
Kết luận chương 2	65

CHƯƠNG 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

3.1. Nghiên cứu định tính	66
3.1.1. Mục đích và phương pháp nghiên cứu	66
3.1.2. Kết quả nghiên cứu định tính	67
3.2. Nghiên cứu định lượng	71
3.2.1. Dữ liệu nghiên cứu	71
3.2.2. Mô tả các biến nghiên cứu	74
3.2.2.1. Đối với nghiên cứu hiệu quả hoạt động của các NHTMVN	74
3.2.2.2. Đối với nghiên cứu tác động của dịch vụ ngân hàng quốc tế đến hiệu quả hoạt động của các NHTMVN và các giả thuyết nghiên cứu	75
3.2.3. Mô hình nghiên cứu	82
3.2.4. Phương pháp nghiên cứu và kiểm định	84
Kết luận chương 3	86

CHƯƠNG 4: NGHIÊN CỨU TÁC ĐỘNG CỦA DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM

4.1. Nghiên cứu hiệu quả hoạt động của các NHTMVN	87
4.1.1. Thống kê mô tả các biến số liệu mẫu nghiên cứu	87
4.1.2. Kết quả ước lượng hiệu quả hoạt động của các NHTMVN bằng phương pháp bao dữ liệu DEA	90
4.1.2.1. Kết quả ước lượng hiệu quả kỹ thuật theo mô hình DEA_{CRS}	90
4.1.2.2. Kết quả ước lượng hiệu quả kỹ thuật thuần theo mô hình DEA_{VRS}	92
4.1.2.3. Kết quả ước lượng hiệu quả quy mô của các NHTMVN	94
4.1.2.4. Kết quả ước lượng chỉ số Malmquist	98

4.2. Nghiên cứu thực nghiệm tác động của dịch vụ ngân hàng quốc tế đến hiệu quả hoạt động của các NHTMVN	102
4.2.1. Thống kê mô tả về các biến	102
4.2.2. Kết quả hệ số tương quan giữa các biến	107
4.2.3. Kết quả kiểm tra đa cộng tuyến	112
4.2.4. Kết quả nghiên cứu đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật	113
4.2.4.1. Lựa chọn và kiểm định mô hình hồi quy đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật.....	113
4.2.4.2. Thảo luận kết quả nghiên cứu và kiểm định giả thuyết đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật	115
4.2.5. Kết quả nghiên cứu đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật thuần	119
4.2.5.1. Lựa chọn và kiểm định mô hình hồi quy đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật thuần	119
4.2.5.2. Thảo luận kết quả nghiên cứu và kiểm định giả thuyết đối với biến phụ thuộc hiệu quả kỹ thuật thuần	121
4.2.6. Kết quả nghiên cứu đối với biến phụ thuộc hiệu quả quy mô	124
4.2.6.1. Lựa chọn và kiểm định mô hình hồi quy đối với biến phụ thuộc hiệu quả quy mô	124
4.2.6.2. Thảo luận kết quả nghiên cứu và kiểm định giả thuyết đối với biến phụ thuộc hiệu quả quy mô	126
Kết luận chương 4	128

CHƯƠNG 5: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DỊCH VỤ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM

5.1. Định hướng phát triển dịch vụ ngân hàng quốc tế nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của các NHTMVN trong điều kiện hội nhập	130
5.2. Các giải pháp phát triển dịch vụ ngân hàng quốc tế nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của các NHTMVN	131
5.2.1. Mở rộng dịch vụ huy động vốn ngoại tệ của ngân hàng.....	131

5.2.2. Hạn chế tín dụng ngoại tệ	133
5.2.3. Nâng cao chất lượng và đa dạng hóa các dịch vụ ngân hàng quốc tế	134
5.2.4. Hoàn thiện, đổi mới công nghệ ngân hàng và chất lượng nguồn nhân lực..	135
5.3. Một số kiến nghị với Ngân hàng nhà nước và Chính phủ	137
5.3.1. Phát triển thị trường ngoại tệ phái sinh	137
5.3.2. Về điều hành tỷ giá	137
5.4. Một số hạn chế của đề tài và hướng nghiên cứu tiếp theo	138
Kết luận chương 5	139
KẾT LUẬN	140
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ	
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Tên viết tắt	Viết đầy đủ bằng Tiếng Việt	Viết đầy đủ bằng Tiếng Anh
1	ACB	Ngân hàng thương mại cổ phần Á châu	Asia commercial joint stock bank
2	Anbinhbank	Ngân hàng thương mại cổ phần An Bình	An Binh commercial joint stock bank
3	Agribank	Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam	Vietnam bank for Agriculture and Rural Development
4	ATM	Máy giao dịch tự động	Automatic teller machine
5	BacAbank	Ngân hàng thương mại cổ phần Bắc Á	Bac A commercial joint stock bank
6	BIDV	Ngân hàng thương mại cổ phần đầu tư và phát triển Việt Nam	Vietnam joint stock commercial bank for development and investment
7	Baovietbank	Ngân hàng thương mại cổ phần Bảo Việt	Bao Viet joint stock commercial bank
8	CRS/CONS	Hiệu quả không đổi theo quy mô	Constant returns to scale
9	CV	Tỷ lệ cho vay trên tổng tài sản	Lending to assets ratio
10	CVNT	Tỷ lệ cho vay ngoại tệ trên tổng tài sản có ngoại tệ	Lending by foreign currency to foreign currency assets ratio
11	DEA	Phân tích bao dữ liệu	Data envelopment analysis